

Nakládání s půdou v českém a izraelském právu

Abstrakt

Hlavním cílem disertační práce je analyzovat a porovnat právní úpravu nakládání s půdou a její ochrany v České republice a ve Státě Izrael a zodpovědět otázku, zda mohou být přínosem jak pro českou právní úpravu, tak pro normotvorbu Izraele.

Ochrana půdy před degradací je zcela klíčovým úkolem, který se ve světle klimatického vývoje doprovázeného extrémním suchem společně se sociálním a ekonomickým vývojem stává velmi aktuálním.

Práce se zabývá problematikou půdy a jejími zvláštnostmi v právním smyslu, které společně s dalšími činiteli vztahy k půdě podstatně ovlivňují. Úvod do problematiky je dán částí práce věnované historii a geografii obou zemí se zaměřením na současný stav a hlavní environmentální problémy. Důraz je kladen na právní vývoj za posledních sto let ve vztahu k pozemkově právním vztahům. Dále se práce soustředí na vymezení současných vlastnických vztahů a na souvislosti s nakládáním s půdou v obou státech. Podrobně je popsána jak soukromoprávní struktura, tak zejména veřejnoprávní uspořádání těchto vztahů, které je v obou státech výrazně odlišné. Z tohoto hlediska je velká část pozornosti zaměřena na systém veřejného pronajímání izraelské půdy, který byl nastolen v době vzniku samostatného státu.

Právní úprava ochrany půdy, kategorizace půdy a přístupy obou států k její ochraně vzhledem k aktuálním environmentálním problémům jsou předmětem samostatné kapitoly, která zohledňuje současné problémy a výzvy pro oba státy. Izrael nedisponuje tolika právními předpisy, nicméně dosáhl dobrých výsledků, kterými je zejména zemědělství či vodní a lesní hospodářství. Česká republika je naopak z právního pohledu dobře zajištěna. Systém složkové i průřezové ochrany je účinný a na rozdíl od Izraele funguje v České republice spolehlivý systém pozemkové evidence.

V závěru disertační práce je porovnán systém a účinnost české a izraelské právní úpravy při zohlednění výchozích podmínek obou států a je zhodnocena možnost využití zkoumaných nástrojů a institutů jednoho státu v podmínkách druhého státu.

Klíčová slova

půda, vlastnictví, nakládání s půdou